HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

102. vuosikerta
Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystäväin Liitto
Päätoimittaja: Juha Sihvola
Toimitussihteeri: Veikko Kallio
Toimittajat: Tiina Kinnunen, Tuomas M. S. Lehtonen, Maria Lähteenmäki, Kimmo Rentola
Hallitus: Heikki Talvitie (pj.), Pirkko Leino-Kaukiainen (vpj.), Pauli Kettunen, Marjatta Rahikainen, Harri Rinta-aho, Kyösti Tiainen
Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Juha Sihvola, Taistolaisuus ja vallankumouksen pelko 137

Sotavangit

Jukka Lindstedt, Juutalaisten sotavankien luovutukset 144

Kolumni

Pilvi Torsti, Historialliset avainsanat historiapolitiikan palveluksessa 166

Juutalaisuus ja antisemitismi

Tapani Harviainen, Juutalainen historia ja länsimainen juutalaiskuva. Jälkiviisautta Lähi-idän konfliktin äärellä 170
Maaria Oikarinen, Holokaustin hahmoja 177
Eero Kuparinen, Onko antisemitismi ikuista? Juutalaisvihan elementit eilen ja tänään 191
Svante Lundgren, Juutalaiset ja sosialismi 204
Hannu Juusola, Israelin historian tutkimus perimmäisten kysymysten äärellä 212
Sirkka Ahonen, Historia – sittenkin tuomari? 227

Katsaus

Anna Kontula, Taistolaisuus puberteettikapinasta takinkääntöön 233

Keskustelua

Heikki Ylikangas, Kysymyksiä ja vastauksia koskien talvisodan rauhaa 244
Ohto Manninen, Yhden kortin varaan ei voi heittäytyä 249
Seikko Eskola, Professori Ylikankaalle 256
Heikki Ylikangas, Erään hallitustason linjauksen pitkä varjo 258
Kati Katajisto, Historiantutkimuksen vaivat ja voimat 264

Syväluotaus

Hannu Soikkanen, Osuuspankkiryhmän odottamaton kehitys ja selviäminen lamasta 265

Arvosteluja

Päivi Setälä ja Eva Ahl (toim.), Pyhä Birgitta – Euroopan kansallispyhimys *(Marko Lamberg)* 270
Janken Myrdal, Digerdöden, pestvågor och ödeläggelse *(Eino Jutikkala)* 273
Jari Eilola, Rajapinnoilla. Sallitun ja kielletyn määritteleminen 1600-luvun jälkipuoliskon noituus- ja taikuustapauksissa *(Antero Heikkinen)* 275
Jukka Kokkonen, Rajaseutu liikkeessä. Kainuun ja Pielisen Karjalan asukkaiden kontaktit Venäjän Karjalaan kreivin ajasta sarkasotaan *(Olli Matikainen)* 277
Markku Jokisipilä, Aseveljiä vai liittolaisia? Suomi, Hitlerin Saksan liittosopimusvaatimukset ja Ryti-Ribbentropin sopimus *(Mauno Jokipii)* 279
Mika Kallioinen, Verkostoitu tieto. Informaatio ja ulkomaiset markkinat Dahlströmin kauppahuoneen liiketoiminnassa 1800-luvulla *(Seija Riitta-Laakso)* 284

Tiedemaailma

Eino Jutikkala, Arvo M. Soininen 1920–2004 287
Marja Engman ja *Aura Korppi-Tommola,* Lolo Krusius-Ahrenberg 1909–2003 288
Pekka Suvanto, Erkki Kuujo 1921–2004 289
Harri Siiskonen, Seppo Rytkönen 1940–2004 290
Anto Leikola, Baltian oppihistorioitsijat kokoontuivat Riiassa 292
Jukka Partanen, Perhehistoriaa rajan molemmin puolin 293
Päiviö Tommilasta akateemikko 294
Juha Sihvola tutkijakollegiumin johtajaksi 294

Kirjoittajat 232
Notes on the contents 295

Kansi: Israeliin muuttanut juutalaistyttö vartiopaikalla nuorten asuttaman kylän ulkopuolella Haifan lähistöllä toukokuussa 1948. Suomen Kuvapalvelu (Bettmann).